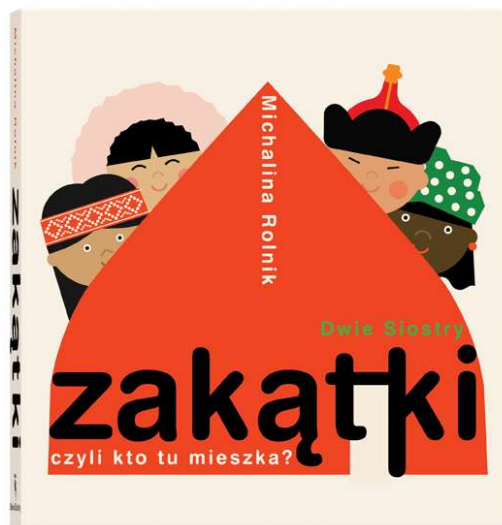

„Etnozakątki”

Cykl etnograficznych warsztatów plastycznych na podstawie książki „Zakątki” Michaliny Rolnik

○ książce:

ZAKĄTKI, czyli kto tu mieszka?

Michaliny Rolnik, to kartonowa etnoksiążeczka dla maluchów ciekawych świata.

Zmieściło się tu aż dwadzieścia tradycyjnych domów z różnych zakątków świata. I to razem z mieszkańcami! Jest tu Ingrid z Norwegii, Ami z Japonii, Abeba z Etiopii, Nanuk z Grenlandii, Manolo z Meksyku, Aditi z Indii – i wielu innych. Na tę wyjątkową okazję wszyscy założyli tradycyjne stroje. A wszystko po to, by dzieci mogły zobaczyć, jak rozmaite są domy i stroje różnych kultur świata.

Link do książki: <http://www.wydawnictwodwiesiostry.pl/katalog/prod-zakatki.html>

Książka zainspirowała nas do przeprowadzenia cyklu warsztatów etnograficznych.

Poniżej prezentujemy trzy najciekawsze:

- **Wybuchowe igloo** – nadmuchajemy balonowy dom dla Nanuka z Grenlandii
- **Zimne domy w ciepłych krajach** – namalujemy niebieskie historie na ceramicznych kafelkach
- **Z wizytą w indiańskiej wiosce** – przygotujemy pióropusze i totemy na indiańskie święto

„Wybuchowe igloo”

– nadmuchajmy balonowy dom dla Nanuka z Grenlandii

Wiek dzieci: 5+

Czas trwania: 90 minut

Materiały:

- 80-100 białych balonów i pompka do balonów
- taśma klejąca, przezroczysta taśma pakowa, szara taśma pakowa
- taśma dwustronna (2-3 rolki)
- duża rama styropianowa lub tekturowa (np. po sprzęcie AGD)
- szare papierowe worki (na paszę) o rozmiarach ok. 120 x 50 cm (po 1 na dziecko)
- paseczki papieru z niszczarki lub kartki A4/gazety i niszczarka
- długie kartonowe paski o szerokości ok. 12 cm
- zszywacz i zszywki
- pudełko szpilek

PRZEBIEG WARSZTATÓW

Wprowadzenie:

Rozmowa o życiu i kulturze Eskimosów, najlepiej połączona z prezentacją materiału wizualnego (np. na rzutniku). Jak wygląda igloo? Z czego i jak jest zbudowane? Co

oznacza to słowo w języku eskimoskim? Jak wyglądają eskimoskie ubrania? Z czego są zrobione?

Warsztaty plastyczne:

- Przed zajęciami należy nadmuchać balony pompką. Warto wnieść je do sali dopiero po wprowadzeniu, żeby dzieci miały szansę skupić uwagę na części merytorycznej.
- „Wybuchowe igloo” powstaje z balonów posklejanych małymi fragmentami taśmy dwustronnej. Zaczyna się od sklejenia ze sobą dwóch balonów i przylepiania do nich kolejnych tak, by powstał pojedynczy rząd. Balony sklejaemy tak, by konstrukcja z nich powstająca lekka zakręcała. Po ułożeniu niedomkniętego kręgu (zostanie domknięty ramą tworzącą włącz do igloo) kładziemy go na podłodze i do niego przyklejamy kolejne warstwy, tworząc balonową ścianę. Każda następna warstwa musi być coraz bliżej środka, tak żeby ostatecznie utworzyła się kopuła.
- Trzeba pamiętać, żeby zostawić otwór na wejście do igloo. Gdy balonowa ściana ma już około 50-80 cm wysokości, do tego otworu doklejamy przezroczystą taśmą ramę, która utworzy wejście.
- Gdy igloo jest gotowe przechodzimy do przygotowywania eskimoskich strojów. Każde dziecko dostaje papierowy worek, który należy przyciąć do jego wzrostu. Następnie wycinamy w workach otwory: na górze – otwór na głowę, po bokach – otwory na ręce, a następnie rozcinamy worek z przodu od góry do dołu. Dzięki temu worek można będzie założyć na siebie jak eskimoskie futro. Płaszcz trzeba ozdobić i ocieplić futrem. Idealnie do tego posłużą cienkie paski z gazet lub białego papieru przepuszczonego przez niszczarkę. Można przykleić je dwustronną taśmą do płaszcza, tworząc na przykład futrzane lamówki, lub frędzle.

- Futrzane kaptury tworzymy przyklejając taśmą dwustronną paseczki z niszczarki do szerokich kartonowych pasków dopasowanym do obwodu twarzy dziecka i połączonych zszywkami w opaskę.
- Eskimosów zapraszamy do igloo! Jeśli pomieści wszystkie dzieci (jego rozmiar zależy od ilości balonów, wielkości sali i motywacji budowniczych), to warto, przy świetle latarki, przeczytać w środku jakąś eskimoską legendę.
- Kulminacyjnym punktem warsztatów jest niszczenie igloo! Każde dziecko dostaje szpilkę i już wie, co z nią zrobić :)

Zimne domy

w ciepłych krajach

– namalujemy niebieskie historie na ceramicznych kafelkach

Wiek dzieci: 6 +

Czas trwania: 90 minut

Materiały:

- białe kafelki ceramiczne (po 4 na dziecko)
- sztywne tekturowe podkładki pod kafelki (wielkości 4 kafelków złożonych w prostokąt)
- niebieska farba do ceramiki schnąca na zimno, bez wypalania (1 słoiczek 50 ml starcza dla ok. 7 dzieci)
- cienkie pędzelki, małe słoiczki na farbę
- folia do zabezpieczenia blatu

PRZEBIEG WARSZTATÓW

Przygotowanie:

- Przed rozpoczęciem zajęć blat roboczy należy zabezpieczyć folią malarską.
- Warto poprosić rodziców, by dzieci przyszły w ubraniach, które będą mogły pobrudzić – farba do ceramiki się nie spiera.

Wprowadzenie:

Rozmowa o architekturze Hiszpanii i Portugalii, o charakterystycznym sposobie dekorowania ścian ceramicznymi płytkami zwanymi po portugalsku *azulejos*. Dzieci powinny mieć możliwość zobaczyć zdjęcia ścian domów pokrytych kafelkami i wzorów pojedynczych płytek.

Warsztaty plastyczne:

- Każde dziecko dostaje 4 kafelki umieszczone na podkładce, pędzelek i dostęp do słoiczka z niebieską farbą. Cienkie pędzelki wymagają skupienia i precyzji i prowokują do pracy na mniejszej powierzchni. Dzieci malują kafelki według własnego pomysłu. Warto także zwrócić ich uwagę na to, że można tworzyć jeden większy obraz malując na wszystkich kafelkach razem, albo każdy kafelku może być traktowany jak oddzielny obrazek, lub tworzyć swego rodzaju komiks lub historyjkę obrazkową.
- Po zakończeniu pracy dzieci opowiadają co przedstawiają ich projekty i zabierają prace do domu. Kafelki pomalowane farbą schną na zimno nie muszą być utwardzane w piekarniku. Po pomalowaniu schną godzinę, a całkowite wyschniecie następuje po upływie ok. 8 godzin (dokładne informacje znajdują się na buteleczce z farbą).

Z wizytą w indiańskiej

wiosce – przygotujmy pióropusze i totemy na indiańskie święto

Wiek dzieci: 5+

Czas trwania: 90 minut

Materiały:

- różnej wielkości pudełka i pudełeczka kartonowe
- kolorowe kartony (część można pociąć na długie paski o szerokości ok.12 cm)
- kolorowe pióra
- paski papieru z niszczarki lub kartki A4/gazety i niszczarka
- taśma klejąca, szeroka taśma pakowa, taśma dwustronna
- farby wodne w butelkach (tempera lub gwasz, nie akryl!), pędzle, papierowe talerzyki na farby, słoiki na wodę
- flamastry, kredki
- kredki do malowania twarzy
- folia malarska

PRZEBIEG WARSZTATÓW

Wprowadzenie:

Rozmowa o życiu i kulturze Indian. Jak wyglądają ich tradycyjne stroje? Jakie znaczenie miał indiański pióropusze i co oznaczała liczba piór w pióropuszu? Do czego służą Indianom totemy i jak wyglądają?

Warsztaty plastyczne:

- Przed rozpoczęciem zajęć podłogę należy zabezpieczyć folią malarską.
- Każde dziecko wybiera sobie kilka pudeł różnej wielkości i ustawia je jedno na drugim tworząc wymyślony przez siebie totem. Pudełka można skleić taśmą dwustronną, albo pakową. Dzieci malują totemy farbami i dokleją kartonowe elementy takie jak dzioby, skrzydła, rogi.
- Pióropusze można wykonać naklejając kolorowe pióra i paski z niszczarki taśmą dwustronną na szerokim kartonowym pasku, dopasowanym do obwodu głowy dziecka i połączonym w opaskę za pomocą zszywacza. Efektownie wyglądają też papierowe pióra – by je wykonać należy wyciąć z kartonu wrzecionowate kształty, złożyć je na pół i postrzępić rogi brzegi.
- Uwieńczeniem warsztatów jest pomalowanie dzieciom buziek kredkami w barwy wojenne i wspólne tańce wokół totემów. Może uda im się wywołać deszcz?